

ПРОГРАМА НА ПОЧЕТНИЯ ГОСТ ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Литературни диалози с Европа (Зала 1)

Неделя, 26 ноември

Мостове между културите: писателят като дипломат, дипломатът като писател

Участници: Ersi Sotiropoulos (Гърция), Frank Westerman (Нидерландия), Kai Aareleid (Естония) и Jorge F. Hernández

Модератор: Nicolás Berlanga (ЕС)

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 6, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Европа и Латинска Америка споделят една традиция на връзки между писането и дипломацията. Без съмнение литературата е в състояние по изключителен начин да предизвика любопитството на хората, да ги обедини и да им помогне да разберат други култури — нещо, което дипломатите правят всекидневно. Дипломацията е портал, чрез който посолствата на двата континента показват стотици автори заедно с произведенията им. Подобно на журналистите, хората, които се занимават с такъв тип работа, свързват обществата и заздравяват паметта под формата на думи. Споделената мисъл е дар, пространството е превозно средство, а свободата — необходимост. Литературата и дипломацията водят до ценни разговори. Като дипломати и писатели какви разговори искаме да започнем? Какъв интерес се опитваме да събудим? Какви емоции искаме да предадем? Встъпителната сесия на „Литературни диалози с Европа“ събира гръцката писателка Ersi Sotiropoulos, нидерландския писател и журналист Frank Westerman, естонската авторка Kai Aareleid и мексиканския писател и дипломат Jorge F. Hernández, с дипломата и писател Nicolás Berlanga Martínez (понастоящем посланик на Европейския съюз в Демократична република Конго) като модератор.

Понеделник, 27 ноември

Европа в литературата: разказ за континента

Участници: José Luis Peixoto (Португалия), Nora Ikstena (Латвия), Svetlana Cârstean (Румъния) и Karmele Jaio (Испания)

Модератор: Jaume Segura (ЕС)

от 17:00 ч. до 17:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език и на френски език за Svetlana

От възникването на литературата преди хиляди години авторите се опитват да разкажат историята и да отразяват реалността чрез думи. Създаването на литературен пейзаж започва с описание на нечий местен район, както в „*Pedro Páramo*“ на Juan Rulfo: описвайки село, можем да опишем света и същността на човешкия живот. Но как се оформят подобни описания в съвременната литература в европейските държави? Европейската история и европейската литература обозначени ли са с граници? Опитът определя начина, по който виждаме нещата, и като четем за Европа, виждаме калейдоскоп от визии и гласове, традиции и съвременност, както и истории, разказани на всички нейни езици. Следните гости ще бъдат заедно с нас, за да разгледат тази тема и да разкрият една различна страна на Европа през очите на няколко автори: един от най-известните и най-четени съвременни автори в Португалия — José Luis

Peixoto, поетесата и журналистка Svetlana Cârstean, латвийската новелистка Nora Ikstena и баската авторка Karmele Jaio. Модератор на дискусиата ще бъде Jaime Segura, посланик на Европейския съюз в Хондурас, който е също и автор.

Изменение на климата, писане в действие

Участници: Maria Ferenčuhová (Словакия), Robert Perišić (Хърватия) и Ilija Trojanow (Германия)

Модератор: Agustín del Castillo

от 18:00 ч. до 19:20 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Животът във времена на социална и икономическа криза, както и на пандемии, не трябва да отвлича вниманието ни от още по-голямата криза, надвиснала над човечеството: изменението на климата. В литературни термини какво е въздействието на изменението на климата върху литературата? Може ли литературата да окаже влияние върху действията срещу кризата? Можем ли да преобразим нашата околна среда чрез думи? Чрез поезия, художествена литература и есета авторите, участващи в тази дискусия, са разгледали тази важна тема в свои литературни произведения. Диалог между науката и литературата, знанията и разума, емоциите и действията — ще можем ли да постигнем споразумение? Словашката поетеса Maria Ferenčuhová, Robert Perišić от Хърватия и Ilija Trojanow от Германия ще се срещнат в дискусия, анализираща как литературата може да разгледа този въпрос. Модератор на тази сесия ще бъде мексиканският журналист Agustín del Castillo, специализиращ по въпросите на околната среда.

Как да пишем от периферията

Участници: Zeki Ali (Кипър), Tadhg Mac Dhonnagáin (Ирландия), Tatiana Țibuleac (Румъния) и Berta Dávila (Испания)

Модератор: Очаква се потвърждение

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Авторът, подобно на читателя, е сам: на полетата на страницата. Онези, които решават да се посветят на писането, трябва временно да се оттеглят от света и да се дистанцират, преди да вземат химикалка и хартия, за да оформят с думи своя вътрешен свят и визията си за реалността. Но какво се случва, когато езикът, на който пишем, или обществото, на което принадлежим, е малцинство? Независимо дали става въпрос за език, или за регион, който предлага тази перспектива, именно от периферията на обществото могат да се чуят гласове, които да ни покажат нова гледна точка, различен начин на възприятие, тъй като хората, които пишат и живеят в периферията, ни дават достъп до по-пълна картина на реалността: изображение, което създава красота и чувство за идентичност. Следните участници ще бъдат с нас, за да говорят за опита си и за своите литературни творби: говорещият турски език кипърски поет Zeki Ali, ирландският писател и музикант Tadhg Mac Dhonnagáin, румънската новелистка Tatiana Țibuleac и младата галисийска поетеса Berta Dávila.

Вторник, 28 ноември

Популяризиране на книгите в цифровия свят. Какво могат да ни кажат писателите?

Участници: Jacek Dukaj (Полша), Idoia Iribertegui (Испания) и Frank Westerman (Нидерландия)

Модератор: Claudia Neira Bermúdez

от 17:00 ч. до 17:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

В момент, когато технологиите ни тласкат към нови начини на живот, неизбежно ще се появят и нови начини за създаване, четене и правене на литература, както и за нейното популяризиране. Какво сме спечелили или какво сме загубили? Авторите в тази тематична дискуссия ще споделят мнения за това как интернет и новите технологии са повлияли на литературата, какво въздействие са имали върху езика и разказването на истории и как технологиите могат да променят работата им и дори да повлияят на общественото възприятие. За обогатяване на дискуссията бяха избрани писатели с различни профили: автор на научна фантастика, завършил философия — Jacek Dukaј от Полша, испанската илюстраторка, авторка и дизайнер Idoia Iribertegui, и журналист с богат опит в писането на нехудожествени произведения, Frank Westerman от Нидерландия. Ще участва също и Claudia Neira Bermúdez, журналист и мениджър в областта на културата от Латинска Америка.

Думите като инструмент за толерантност и откритост

Участници: Lídia Jorge (Португалия), Olja Savičević Ivančević (Хърватия), Walid Nabhan (Малта) и Angelo Tijssens (Белгия)

Модератор: Ale Carrillo

от 18:00 ч. до 19:20 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Многообразието и приобщаването са теми, които придобиват все по-голямо значение в творческия свят през последното десетилетие. Чрез литературата думите се използват за отваряне на пространства, като свидетелстват за преживявания, свързани както с изключване, така и с приобщаване. Но какво точно имаме предвид под приобщаване? Пол, сексуални предпочитания, способности, етническа принадлежност, език, цвят на кожата, идеологии... всички те са свързани с думата „приобщаване“. Но приобщаването се отнася и до читателите. Да се гарантира, че литературата е културно преживяване, отворено за всички, е предизвикателство и отговорност: всеки трябва да може да влезе в книжарница и да не се чувства не на място. Литературата добър съюзник ли е в усилията за насърчаване на многообразието и приобщаването? Защо се нуждаем от многообразие в литературния свят? Няма съмнение, че литературата винаги е била потенциално средство за сближаване, като много автори решават да изследват заобикалящата ни среда, да преразгледат предубеждения, критерии и съществуващи предразсъдъци... Тематичната дискуссия по тези въпроси ще включва носителката на наградата за литература на FIL за романски езици Lídia Jorge (Португалия), хърватската авторка Olja Savičević Ivančević, малтийския писател Walid Nabhan и белгийския режисьор, писател и драматург Angelo Tijssens.

Каравани, диаспора и миграция

Участници: Kristian Novak (Хърватия), María Dueñas (Испания), Cristina Sandu (Финландия) и Kallia Papadaki (Гърция)

Модератор: Mario Martz

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Миграцията е право и освен това е присъща характеристика на човечеството. Историята е изпълнена с милионите стъпки, които хората са предприели, за да стигнат от едно място на друго, и с натрупаните истории, разказани и чути по пътя. Като човешки същества ние се състоим от истории, събрани отгук и оттам. Непрекъснато и постоянно движение, привлякло особено внимание през последните години (или

разтърсило още по-силно глобалното съзнание) поради масовата миграция на мъже, жени и деца в много части на света. Вържени конфликти. Природни бедствия. Крайна бедност. Надвисналата криза в областта на климата. Това са само няколко от причините. За да се ангажират с нещо, хората трябва първо да го разберат. Или поне да се опитат да го разберат. Литературата за миграцията, заедно с филмите и фотографията, е мощна форма на изразяване, която може да ни помогне да се образуваме по темата. Как е представена тя в съвременната литература? Как са засегнати писателите, когато мигрират, или когато са деца на мигранти? Дискусионният панел по тази тема ще включва Kristian Novak от Хърватия, María Dueñas от Испания, Cristina Sandu от Финландия и Kallia Papadaki от Гърция, с участието на Mario Martz, родом от Никарагуа.

Сряда, 29 ноември

Литература без граници

Участници: Nina Yargekov (Франция), Yara Monteiro (Португалия) и Gian Marco Griffi (Италия)

Модератор: Julián Herbert

от 17:00 ч. до 17:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на френски език, на английски език и вероятно на италиански език

Границите по света са места за постоянен културен обмен. Тези пресечни точки на две или повече общества, контрастиращи или не, представляват стимулираща сцена за авторите, особено когато хората от двете страни на границата имат смесена идентичност, която може да включва и честа смяна на езиците. Този постоянен обмен обогатява пейзажа чрез взаимосвързаност, което води до плодородна почва, от която могат да покълнат думи и да дадат възможност да бъдат разказани нови истории. В разговора как да се свържат границите с книги — а именно четене и писане на литература от различни гледни точки — към нас ще се присъединят Nina Yargekov от Франция, Yara Monteiro от Португалия и Gian Marco Griffi от Италия, а мексиканският автор Julián Herbert ще бъде модератор на дискусиата.

Книги и писма за насърчаване на диалога

Участници: Pascal Quignard (Франция), Jurga Vilė (Литва), Jean Portante (Люксембург) и Nikos Vakounakis (Гърция)

Модератор: Sylvia Georgina Estrada

от 18:00 ч. до 19:20 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на френски език, на английски език и вероятно на италиански език

Като читатели ние водим диалог с автора, дори ако ни делят няколко века или говорим на различни езици. Основният принцип е неоспорим: когато четем, започваме разговори с мъртвите, живите и себе си. Да пишем, означава да споделим уникална представа за света, като установим контакт с други хора чрез артефакта, който наричаме книга. В момент, в който всичко изглежда едностранчива реч, четенето е покана за започване на диалог. Следователно писането, публикуването, преводът, продажбата и популяризирането на книги са начини да се насърчи обменът на идеи, като четенето и писането играят ролята на катализатори на диалога. Тази сесия на „Литературни диалози с Европа“ има за цел да подчертае значението на литературата като валидно пространство, в което да разговаряме помежду си, да обсъждаме идеи, да изразим уважително несъгласие и в същото време да постигнем по-задълбочено разбиране за самите себе си и един за друг. Гостите са френският автор Pascal Quignard, Jurga Vilė от Литва, Nikos Vakounakis от Гърция и Jean Portant от Люксембург, а мексиканската журналистка Sylvia Georgina Estrada е модератор.

Журналистика и литература: допирни точки

Участници: Jáchym Topol (Чешка република), Karolina Ramqvist (Швеция) и Jana Veřová (Словакия)

Модератор: Carolina López Hidalgo

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Тези, които се посвещават на писането, често имат второ призвание в живота, било то в своето образование или в професионалния си живот. Ако разгледаме автобиографиите на любимите ни автори от цял свят, ще открием, че много писатели са също така лекари, архитекти, дипломати или участват в широк спектър от други дейности. Може би най-често срещаната комбинация обаче е автор и журналист. Използвайки думите като инструмент на занаята в два привидно различни свята, журналистиката и литературата имат много общи неща, въпреки че съществуват някои явни разлики. Тази тема ще бъде разгледана от Jáchym Topol от Чешката република, шведската авторка Karolina Ramqvist и Jana Veřová от Словакия, като мексиканската журналистка Carolina López Hidalgo ще бъде в ролята на модератор.

Четвъртък, 30 ноември

Съвременните кризи, видени през очите на авторите

Участници: Witold Szablowski (Полша), Andrei Kurkov (Украйна) и Eleni Kefala (Кипър)

Модератор: Carol Zardetto

от 17:00 ч. до 17:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Живеем във век, изобилстващ от конфликти. Социални конфликти, криза, свързана с климата, война, демократични и антидемократични борби и идеологически битки, включително такива, свързани с езика. Идеите и действията заемат челно място във всекидневната ни реалност, като литературата стои отстрани сред множеството свидетели, записващи тези събития. Разказите за настоящите кризи са от първостепенно значение, тъй като предоставят актуални данни за начина, по който един набор от проблеми следва друг, и показват как са засегнати съответните общества. Witold Szablowski от Полша, Andrei Kurkov от Украйна и Eleni Kefala от Кипър ще участват в този разговор с Carol Zardetto от Гватемала.

Истории за изключване: борба с помощта на думите

Участници: Елена Алексиева (България), Stejărel Olaru (Румъния), Nathalie Ronvaux (Люксембург) и Colm Tóibín (Ирландия)

Модератор: Очаква се потвърждение

от 18:00 ч. до 19:20 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език и вероятно на френски език

Цветът на кожата, сексуалните предпочитания, полът, етническата принадлежност, различните способности и религията, и дори нещо толкова просто, като собственото и фамилното име на човек, са използвани като основание за изключване на определени хора от обществото. С оглед на тези несправедливости писменото слово придоби различна роля: литературата през вековете свидетелства за изключване и дискриминация, а писателите използват повествователни и поетични ресурси, за да

преодоляват дискриминационните пречки. Като използват особените качества на художествените произведения и поезията, авторите споделят истории как да се преодоляват неблагоприятни ситуации, независимо дали техни собствени или преживени от други. По този начин перото се превръща не само в най-острия меч, но и в ефикасен инструмент за споделяне на решения и описание на фактите. Към нас ще се присъединят българската авторка Елена Алексиева, Colm Tóibín от Ирландия, румънският историк Stejărel Olaru и Nathalie Ronvaux от Люксембург, за да обсъдим темата за изключването и как е представена в техните творби.

Писане на друг език

Участници: María Cecilia Barbeta (Германия), Elena Vuixaderas (Чешка република), Kader Abdolah (Нидерландия)

Модератор: Bettina Muscheidt

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Когато живеят между две култури или преминават от една към друга, на писателите често им се налага да вземат спешно решение, щом се озоват пред празна страница: на какъв език да пишат? Смяна на държавата е обичайна ситуация за много писатели, но промяната на езика отива още по-далеч; понякога това може да промени тяхната идентичност, което е индикация, че новото място и новият език са се установили и пуснали корени. Това е почти като смяна на кожата. Така се появява нов вид литература и нови начини да се види светът и да се разкажат историите му чрез поезия и проза. Резултатът е литература, обогатена от голям брой традиции, с множество деликатно изразени източници, които водят до уникалния краен продукт, който може да се появи само от писането на друг език. Този дискуссионен панел се състои от няколко автори, които са започнали да пишат на друг език, след като са заживели в нова държава: Elena Vuixaderas от Чешката република, Kader Abdolah от Нидерландия, Ivna Žic от Австрия и María Cecilia Barbeta от Германия.

Петък, 1 декември

Превод: изграждане на универсална литература

Участници: Sylva Fischerová (Чешка република), Peter Svetina (Словения), Елена Алексиева (България)

Модератор: Jacqueline Santos

от 17:00 ч. до 17:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Умберто Еко е написал: „Езикът на Европа е превод“ — израз, който отеква в сближаването на културите. Литературният превод обогатява езиковото многообразие на различните общества: чрез работата на преводачите читателите и писателите се запознават с други литературни традиции. Но това не е всичко: преводът създава също така пространство за взаимно разбирателство. По този начин придобиваме нов опит и сме в състояние да го разберем, като четем за алтернативни световни възгледи, изразени първоначално на чужд език, който понякога може да бъде различен или дори твърде отдалечен от езиците в непосредственото ни обкръжение. С други думи, преводът ни дава възможност да четем класиката, и отново благодарение на него съществува и това, което наричаме „универсална литература“; в противен случай бихме чели единствено написаното на своя език. От гледна точка на автора преводът означава и най-близкото до внимателното четене, тъй като преводачът разглежда всяка дума по начин, различен от всеки друг вид четене.

В тази дискуссия писателите и преводачите ще споделят с нас как съчетават тези две неразривно свързани призвания и начините, по които преводът оказва влияние върху собствената им оригинална творба. Sylva Fischerová (Чешка република), Елена Алексиева (България), Ivna Žic (Австрия) и Peter Svetina (Словения) ще говорят за опита си като преводачи на литературни произведения, позовавайки се на толкова различни жанрове като детска литература, проза и поезия.

Как да пишем и четем във времена на насилие

Участници: Eva Meijer (Нидерландия), Stavros Christodoulou (Кипър), Neige Sinno (Франция) и Haska Shyuan (Украйна)

Модератор: Guadalupe Morfin

от 18:00 ч. до 19:20 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език и за предпочитане на гръцки за Stavros

Обществото е засегнато от насилие както никога досега, като се има предвид лекотата, с която чрез социалните медии могат да се разпространяват нагледни и нефилтрирани новини. Във времена на насилие, когато войните приемат множество форми — от агресивни войни до жестоки прояви на насилие, писателите не остават безразлични към жестокостите. Но как да споделят реакцията си с читателите? Художествената литература, статиите и поезията са идеални средства за свидетелски описания на подобно насилие, като предоставят исторически запис, който едновременно с това е произведение на изкуството и призив за мир и здрав разум. За да обсъдим различните начини, по които те проучват конфликтите в работата си, ще бъдем придружени от Eva Meijer от Нидерландия, Stavros Christodoulou от Кипър и Haska Shyuan от Украйна, с участието на мексиканската поетеса Guadalupe Morfin.

Средата, която ни заобикаля: литературен поглед

Участници: Isabelle Wéry (Белгия), Hannah Arnesen (Швеция) и Rénélope Bagieu (Франция)

Модератор: Gaia Danese

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

От времето на Омир е ясно, че описанията на природата не са просто помощна характеристика на литературата. Цветът на морето и различните думи, които го изразяват, дори самият вятър, имат точно значение в древността. Кой са днешните еквиваленти в съвременните европейски произведения? Пространството, в което живеем, и това как го представяме, са отразени и в конкретния начин, по който пишем и виждаме света. Това придобива още по-голямо значение за хората, живеещи във време, когато перспективата и нашата физическа и духовна връзка с природата правят невъзможно да се пренебрегва извънредната ситуация в областта на климата. Как пишем в такава реалност? И как четем? Сред авторите, които ще обсъдят този въпрос, са белгийката Isabelle Wéry, Hannah Arnesen от Швеция и Rénélope Bagieu от Франция. Графичната литература също се използва в съвременната европейска литература като учебно средство за нашата околна среда, така че двама автори, които са също и илюстратори, ще участват в този дискуссионен панел.

Събота, 2 декември

Стойността на поезията във всекидневието

Участници: Sylva Fischerová (Чешка република), Peter Svetina (Словения) и Nikos Chryssos (Гърция)

Модератор: Rocío Cerón

от 17:00 ч. до 17:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

За какво се отнася поезията? За какво може да допринесе в живота ни? Въпреки че поезията живее в книги, тя прониква и във всекидневния ни живот. Съществуват съвременни поетични традиции, които всъщност подчертават тази уникална стойност, като се съсредоточават върху очевидно незначителни предмети и събития в нашето всекидневие, които, погледнати през призмата на поезията, могат да се окажат просвещаващи. Как поетите изживяват това? За какви цели може да послужи поезията извън четенето? Оценяване на богатството на езика, естетическото удоволствие и учебния опит, които тя предполага... Съществуват множество приложения на поезията, и просто за да ги докажем, събрахме трима поети с различни профили. За да предизвикат дискусия, тяхната работа се определя от многообразието и напредъка в поезията — от използването на технологиите до поезията за деца. Участниците са Sylva Fischerová от Чешката република (обявена за „Градски поет на Прага“), Peter Svetina от Словения и Nikos Chryssos от Гърция с мексиканката Rocío Cerón като модератор.

Автори и литература в условията на кризи

Участници: Arnon Grunberg (Нидерландия), Adda Djørup (Дания) и András Forgách (Унгария)

Модератор: Brenda Navarro

от 18:00 ч. до 19:20 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на английски език

Политическата и социалната сфера, климатът... Изглежда, че в момента не съществува място, имунизирано срещу кризи. Въпреки това думите продължават да бъдат инструмент в нашето търсене на решение или поне средство за записване на събитията, на които сме свидетели, в колективната ни памет. Откритата комуникация насърчава диалога и авторите поеха важна роля в това отношение, като избраха настоящите въпроси за движеща сила за своите послания. Как писателите преживяват конфликтите? Как това, което се случва по улиците, в политиката и в останалата част от света, засяга всекидневието им? В кой момент и как вземат решение да го изразят на хартия? Литературата оставя свидетелства за това как са видени и преживени тези кризи и как се справяме с тях. Европейските автори, които ще споделят своя опит, за да разберем по-задълбочено тези лични визии в тяхната литература, са Arnon Grunberg от Нидерландия, András Forgách от Унгария и Adda Djørup от Дания.

Пътуване през литературните пейзажи на Европа: калейдоскоп от послания

Участници: Olivier Guez (Франция), Care Santos (Испания) и Erling Jepsen (Дания)

Модератор: Очаква се потвърждение

от 19:30 ч. до 20:50 ч.

Зала 1, приземен етаж, Експо Гуадалахара

Устен превод: на френски език и вероятно на английски език

Литературното многообразие в Европа се корени в десетките езици, на които са написани романи, истории, стихотворения, театрално изкуство и есета. Всеки автор говори от собствената си среда, на собствения си език и в жанр по свой избор. Думите им се вписват в по-голяма съвкупност от творби, като започват на регионално равнище и продължават на национално, европейско и световно равнище.

Преминаването от една книга към друга, от един превод към друг, означава да се открият различните литературни пейзажи, чрез които творчеството процъфтява в Европа. Какво обединява един европейски автор с друг, който пише в другия край на континента? Какви са връзките, точките на сближаване, различията и областите, в които са постигнали съгласие? Литературното „библиомногообразие“ е една от основните културни ценности на Европейския съюз и за да закрием сесията на „Литературни диалози с Европа“ в рамките на FIL Гуадалахара, ще проследим европейските литературни пейзажи през гледната точка на трима от техните автори.